

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2020-1012
Den 8. juni 2020

**Uformel videokonference for EU's europaministre
den 16. juni 2020**

SAMLENOTAT

2. Forholdet mellem EU og Storbritannien	2
3. Rådets 18-måneders program – trioformandskabet:.....	5

2. Forholdet mellem EU og Storbritannien

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

COVID-19 har ført til forsinkelser i forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien, der gik i gang i starten af marts. To forhandlingsrunder er blevet aflyst, men forhandlingerne er genoptaget, og den fjerde forhandlingsrunde fandt sted fra den 2. til 5. juni. Forhandlingerne bekræfter stor afstand mellem parterne på flere centrale spørgsmål, herunder ift. fair konkurrencevilkår og fiskeri. Der forventes en drøftelse på videokonferencen med status for forhandlingerne og genbekræftelse af medlemslandenes støtte til EU's overordnede forhandlingstilgang forud for Det Europæiske Råd den 18-19. juni og højniveaumødet mellem EU og Storbritannien, der forventes at finde sted senere på måneden. Fra dansk side støtter man EU's overordnede forhandlingstilgang mhp. at sikre en ambitiøs aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser.

2. Baggrund

Forhandlingerne om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien blev igangsat i starten af marts efter vedtagelsen af EU's forhandlingsmandat og fremlæggelsen af Storbritanniens regeringstilgang. Efterfølgende måtte to forhandlingsrunder aflyses i lyset af COVID-19. Der var dog udveksling af juridiske tekstforslag fra begge sider og kontakt pr. videokonference, og i slutningen af april blev forhandlingerne genoptaget – fortsat pr. videokonference – med tre forhandlingsrunder frem mod den planlagte forhandlingsstatus på topmødet mellem EU og Storbritannien i juni. Der har på nuværende tidspunkt været fire forhandlingsrunder i alt.

Det er ikke desto mindre klart, at COVID19-situationen har medført forsinkelser i forhandlingerne, der i forvejen er under stort tidspres, hvis de skal afsluttes i 2020 med udløbet af den overgangsperiode, der følger af Udtrædelsesaftalen. Det har styrket spekulationerne om en forlængelse af overgangsperioden, men dette afvises fortsat af den britiske regering. Forventningen er derfor, at Storbritannien ikke vil bede om en forlængelse af overgangsperioden inden deadline for den beslutning (som fastsat i Udtrædelsesaftalen) den 1. juli 2020.

Forhandlingerne bekræfter stor afstand mellem parterne på flere centrale spørgsmål, specielt ift. fair konkurrencevilkår og fiskeri, men også udenrigs- og sikkerhedspolitik, EU-domstolens rolle og aftalens arkitektur. Derudover er parterne også uenige om fremgangsmåden i forhandlingerne, hvor Storbritannien ønsker at forhandle og lukke forhandlingsspor separat i takt med, at man når til enighed. Heroverfor fastholder EU en samlet tilgang til forhandlingerne, så man opretholder det høje ambitionsniveau for det fremtidige forhold og sikrer en parallelitet og balance mellem de forskellige forhandlingsspor – herunder mellem markedsadgang og fair konkurrencevilkår og mellem en fiskeriaftale og handelsforholdet.

3. Formål og indhold

På videokonferencen forventes en kortfattet drøftelse, der vil gøre status på forhandlingerne mellem EU og Storbritannien efter fjerde forhandlingsrunde (fandt sted fra den 2.-5. juni) og

forud for Det Europæiske Råd den 18-19. juni og højniveaumødet mellem EU og Storbritannien, der forventes at finde sted senere på måneden. Drøftelsens fokus ventes i høj grad at afhænge af det videre forløb i forhandlingerne frem mod mødet, herunder om der er indikationer på britisk bevægelse. Som udgangspunkt må der dog forventes fokus på en genbekræftelse af medlemslandenes støtte til EU's overordnede forhandlingstilgang.

Det forventes ikke, at drøftelsen vil omhandle en nærmere prioritering af forhandlingsemner eller forhandlingsdilemmaer i lyset af den begrænsede fremdrift i forhandlingerne på centrale områder. Det kan dog ikke udelukkes, at en række medlemslande vil flage specifikke nationale interesser på mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men vil i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 skulle godkende en associeringsaftale mellem EU og Storbritannien.

Europaparlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien den 12. februar 2020 og ventes at vedtage én yderligere på plenarsamlingen i juni.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da medlemslandene har autoriseret Kommissionen til at forhandle på EU's vegne.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Storbritanniens udtræden af EU vil få negative samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark, afledt af et mindre tæt handelssamkvem med Storbritannien. Indgåelse af en ambitiøs og vidtgående frihandelsaftale mellem EU og Storbritannien vil kunne bidrage til at afbøde nogle af disse konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser forventes hovedsageligt indirekte via EU-budgettet i form af lavere toldindtægter. Dog berøres danske offentlige indtægter også, idet 20 pct. af EU's toldprovenu går til de enkelte medlemslande. Lavere egne indtægter til EU-budgettet vil alt andet lige medføre et højere dansk bidrag. De statsfinansielle virkninger af lavere toldindtægter ventes dog på sigt at blive modvirket af øget vækst og beskatningsgrundlag.

8. Høring

Kommissionens forslag til forhandlingsmandat blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være fortsat bred opbakning til EU's overordnede forhandlingstilgang og chefforhandler Michel Barnier med vægt på, at EU i den aktuelle forhandlingssituation må stå

fast på sit forhandlingsudgangspunkt, herunder fastholde behovet for parallelle fremskridt på tværs af de forskellige forhandlingsspor.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side ønskes det tættest mulige fremtidige forhold mellem EU og Storbritannien baseret på balance mellem rettigheder og pligter, så der sikres fair konkurrencevilkår på det indre marked med opretholdelse af høje standarder. Hertil kommer fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand og udenrigs- og sikkerhedspolitisk partnerskab med Storbritannien.

Fra dansk side støtter man EU's overordnede forhandlingstilgang, herunder en fastholdelse af paralleliteten mellem de forskellige forhandlingsspor. Det er centralt for at sikre en ambitiøs og bæredygtig aftale med balance mellem rettigheder og forpligtelser, ikke mindst hvad angår niveauet af markedsadgang og forpligtelser på fair konkurrence og opretholdelse af høje standarder såvel som fortsat adgang til fiskeri i britisk farvand.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Forhandlingerne mellem EU og Storbritannien om det fremtidige forhold blev senest forelagt Europaudvalget den 21. februar 2020 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 25. februar 2020.

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne blev forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020.

Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver har løbende været forelagt Folketingets Europaudvalg, senest den 15. oktober 2019 i forbindelse med forelæggelsen af Rådsmødet (almindelige anliggender) – artikel 50. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. Udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

3. Rådets 18-måneders program – trioformandskabet:

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På den uformelle videokonference for EU's europaministre den 16. juni 2020 forventes de overordnede prioriteter for Tysklands, Portugals og Sloveniens trioformandskab at blive præsenteret.

2. Baggrund

I 2006 besluttede Rådet at fremme et tættere samarbejde og koordination mellem de nationale formandskaber. Det førte til indførelse af de såkaldte trioformandskaber, herunder udarbejdelse af et fælles 18-måneders program for Rådet. Trioformandskabsprogrammet komplementerer de nationale formandskabsprogrammer. Med udgangspunkt i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden samt Kommissionens arbejdsprogram redegør trioformandskabsprogrammet således for de overordnede rammer for Rådets arbejde i de kommende 18 måneder og opregner i den forbindelse de sager, der efter planen vil skulle behandles inden for de forskellige rådsformationer. Der er med andre ord tale om et planlægningsmæssigt instrument, der bidrager til at fremme langtidspanlægningen over de kommende 18 måneder.

Det vil fortsat være op til de nationale formandskaber at formulere de særlige politiske prioriteter for deres nationale formandskaber i det nationale formandskabsprogram. Erfaringen viser, at prioriteterne for Rådets arbejde under de enkelte formandskaber fortsat fastlægges i de nationale formandskabsprogrammer – med respekt for Det Europæiske Råds strategiske dagsorden, Kommissionens arbejdsprogram og den fælles lovgivningsmæssige programmering, der fastlægges i samarbejde mellem Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet.

Det kommende trioformandskab for perioden andet halvår af 2020 til udgangen af andet halvår 2021 består af Tyskland, Portugal og Slovenien.

3. Formål og indhold

Udkastet til trioprogrammet er endnu ikke modtaget. Det er forventningen, at programmet vil fokusere på de helt overordnede overskrifter for de kommende tre formandskaber, og det vil være præget af, at der i kraft af COVID-19-krisen og den deraf følgende genopretningsindsats er stor usikkerhed forbundet med dagsordenen for de kommende 18 måneder.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Præsentationen af trioformandskabsprogrammet for Rådet kan kun foretages på EU-niveau og er dermed i overensstemmelse med nærhedsprincippet. En vurdering af de enkelte prioriteters overensstemmelse med nærhedsprincippet vil blive foretaget i forbindelse med behandlingen af de enkelte sager.

6. Gældende dansk ret

Trioformandskabsprogrammet vurderes ikke i sig selv at have nogen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

7. Konsekvenser

Præsentationen af trioformandskabsprogrammet ventes i sig selv ikke at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag indeholdt i trioformandskabsprogrammet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Trioformandskabsprogrammet ventes generelt at få en positiv modtagelse.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forventer at byde trioformandskabets prioriteter velkommen, idet det samtidig bemærkes, at der primært at tale om et planlægningsmæssigt instrument.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.